

Cristina TOMA

De completat. Cu atenție.

În timpul ediției recent încheiate a Festivalului Național de Teatru, am primit spre completare un chestionar. Una dintre întrebări era (citez din memorie): „Cum vi se par spectacolele românești în comparație cu cele invitate din străinătate?” Să le compar? În bloc? Ce nedrept!

Câteva spectacole mai târziu însă... „Political correctness-ul” nord-american, căruia îi respect și prizez părțile bune, nu m-a lăsat să compar, ci doar să remarca și să mă întreb:

De ce tocmai la un spectacol românesc am văzut actori ghemuindu-se, chir-cindu-se ca să-și facă nezărită tupilarea de la curte spre grădină prin spatele decorului, prea scund și prin urmare greșit conceput de scenograf pentru respectivul demers?

De ce tocmai la un spectacol românesc am văzut genunchi de actor așteptând la arlechin să intre în scenă?

De ce doar la un spectacol românesc podul teatrului scârțâia sub greutatea celor care vegheau de acolo la bunul mers al reprezentației? N-ar fi fost grav dacă mesajul auditiv s-ar fi oprit înainte de a intra în conștiința spectatorilor ca semn teatral. Și nici asta nu ar fi fost o nenorocire dacă cel ce-l producea nu ar fi dislocat o masă de fiare, care, trezită din ruginire (pentru cunoscători: să fi fost un mănunchi de cârlige de ștângil?), nu ar fi făcut un zgomot infernal sub acțiunea forței gravitaționale. Pentru liniștirea cititorului, menționez că mulțimea de piese metalice s-a oprit pe pasarela de deasupra decorului, dar pentru punerea sării pe rană, voi menționa că și noi, spectatorii, eram plasați pe scenă.

De ce tot la o producție românească persoana care trebuia să avertizeze actorii că spectatorilor li s-a permis accesul în sală a uitat s-o facă, iar noi i-am surprins și supus unui nedrept șoc cu posibile repercusiuni miocardice?

Și iarăși, de ce la o producție românească muzica era dată la un volum atât de puternic, încât senzațiile treceau cu mult barierele psihologice ale celui mai deschis, prietenos, tolerant, empatic, avizat spectator? Și volumul urca, urca, urca, de m-am întrebat dacă nu e cumva rost de hemipareză la butoane. Urca, urca, urca mult, și mi-am zis, nu fără tristețe, că am devenit surdă la chemarea experimentalului. Urca, urca, urca, sala vibra (*nota bene* – construcția), iar noi, spectatorii, trăgeam discret cu coada ochiului unii la alții – unora chiar le bruia convorbirea telefonică și le parazita trimiterea SMS-urilor, și vă jur, urca, urca... până a început să cadă plutitoriu ceva pe scenă... foite albăstrui – „bucată de cer” eram gata să zic dacă nu aș fi știut că sunt filtrele de culoare aplicate pe reflectoare.

Și-atunci, interpreții, în/pe capul cărora cădea și responsabilitatea de a integra noua sarcină actricească, au „acoperit” accidentul cum au știut ei mai bine, dar ceea ce percepeam noi era că a căzut cerul pe ei.

Dacă am completat chestionarul în cauză? Da, dar n-am răspuns la întrebarea cu pricina, fiindcă îl promisem la primul spectacol pe care îl vedeam în festival și, prin urmare, unul dintre termenii comparației lipsea.

Exemplele sunt culese dintr-o perioadă în care în România abundă spectacolele invitate din străinătate.